

Augment de les actuacions de control de plagues durant el 2022

Més actuacions de control de rosegadors, paneroles, xinxes de llit i aus durant l'any 2022, especialment a grans ciutats i a l'àrea metropolitana de Barcelona. Això és el que es desprèn de l'enquesta que ha fet ADEPAP, l'associació de professionals de desinfecció i control de plagues de Catalunya, entre els seus associats. Aquesta mateixa enquesta, centrada en l'evolució de les actuacions de salut ambiental, revela que ha disminuït l'activitat de desinfecció i s'han mantingut els controls de legionel·la.

1

Les actuacions de control de plagues han augmentat significativament durant l'any 2022 a Catalunya, mentre que han disminuït les desinfeccions i s'han mantingut els controls de Legionel·la. Aquests són els principals resultats de l'enquesta sobre l'evolució de l'activitat de salut ambiental que ADEPAP ha fet als seus associats.

Per entendre els resultats de l'augment de l'activitat de control de plagues cal tenir present la climatologia del 2022, un any sec –amb molt poca pluja–, amb onades de calor i nits tropicals –moltes amb una temperatura superior als 20°C–, i amb temperatures altes mantingudes en el temps des del més de maig fins ben entrat l'hivern. Totes aquestes condicions afavoreixen el desenvolupament de les plagues, que cada cop són menys estacionals i més globals.

Pel que fa a les actuacions de **control de rosegadors**, en relació a l'any 2021, la demanda d'actuacions el 2022 va augmentar per a més de 6 de cada 10 empreses enquestades i es va mantenir estable per a un 25,7% d'aquestes. Només per a un 6,7% de les empreses va disminuir. Gairebé la meitat de les empreses van augmentar les actuacions de control de rosegadors entre un 10% i un 25%; tot i que en un 9,5% dels casos, la demanda va pujar entre el 25% i el 50%. L'augment més significatiu es va concentrar als grans nuclis urbans i, especialment a Barcelona i la seva àrea metropolitana.

Segons Quim Sendra, president d'ADEPAP, “la tendència alcista dels serveis de control de rosegadors, igual que passa en la majoria països del nostre entorn i més enllà, és deguda a diverses causes”. D'una banda, “el canvi climàtic afavoreix l'activitat reproductora d'aquests mamífers”. Això se suma a “les restriccions en l'ús de productes biocides, però també a la resistència que aquests animals han desenvolupat a algunes de les matèries actives dels rodenticides”. A més, “en entorns urbans els rosegadors troben recursos gairebé il·limitats de menjar (escombraries) i aigua”, conclou.

De fet, aquesta tendència és comú a molts països. L'associació francesa de control de plagues, La Chambre Syndicale 3D, que agrupa 800 empreses, ha publicat fa poc el seu informe comparatiu 2021-2022, que mostra un augment del 35% en les intervencions de professionals relacionades amb el control de rates.

En els cas del control de **paneroles**, en relació a l'any 2021, la demanda d'actuacions durant el 2022 es va mantenir estable en un 53,3% de les empreses enquestades i va augmentar en un 36,7% d'aquestes. De cada 10 empreses que han augmentat les actuacions, en 7 ho ha fet entre un 10% i un 50%, sent les pujades més significatives,

segons els enquestats, a Barcelona ciutat i demarcació, però també a alguns municipis del Vallès com ara Sabadell i Rubí.

Segons el coordinador tècnic d'ADEPAP, Luis Lozano, cal distingir entre els diferents tipus de paneroles que ens afecten a Catalunya per determinar la causa de l'augment dels serveis de control. "Pel que fa a la panerola alemanya (*Blatella germanica*) és la més habitual a instal·lacions interiors, cuines i habitatges i es nota un lleu augment, possiblement a causa de la desatenció durant la pandèmia en alguns locals d'hostaleria". Pel que fa a la panerola americana (*Periplaneta americana*), "la seva activitat principal es troba a l'exterior, a les xarxes de clavegueram, cosa que acaba afectant també les xarxes de clavegueram privades o interiors". En aquests casos "l'augment ve motivat, entre altres causes, per l'activitat reproductiva-colonitzadora de l'espècie, les altes temperatures, la baixa pluviometria; però també per l'estat de manteniment de les xarxes de clavegueram: quantitat de matèria orgànica (aliment disponible) i els desperfectes a la pròpia xarxa". Tot això "sense oblidar les restriccions en l'ús de biocides", explica Lozano.

2

L'activitat control d'insectes voladors (**mosquit, mosca i mosca negra**) es va mantenir estable per a la meitat de les empreses i va augmentar en una de cada quatre, tot i que aquest augment va ser majoritàriament per sota del 25% i es va concentrar en aquells municipis on hi ha hagut més aigua, prop de rius, rieres, estanys, aiguamolls, etcètera. "També hi va haver algunes puntes d'actuació segons les condicions climàtiques de cada municipi, especialment ja a la tardor, quan es va combinar una mica de pluja amb les altres temperatures", afirma el president d'ADEPAP, Quim Sendra.

Més d'un terç de les empreses enquestades afirmen que va augmentar l'activitat de desinsectació de les **xinxes de llit**. Cal tenir present, també, que més d'un terç dels enquestats no ofereixen aquest tipus de servei. En la meitat de les empreses que fan desinsectació de xinxes de llit hi va augmentar la demanda d'actuacions, aquestes van pujar entre el 10% i el 25%. En un 10% de les empreses l'augment va ser d'entre el 25% i el 50%, i també en un 10% d'entre el 50% i el 75%.

"La demanda d'actuacions de xinxes de llit va augmentar a les grans ciutats on es concentren més pernoctacions per turisme", explica Quim Sendra. "Aquesta pujada de l'activitat turística, però també de viatges de tot tipus, és el principal motiu de la pujada de la demanda d'aquest servei en relació al 2021, quan encara hi havia algunes restriccions per la Covid-19".

Pel que fa al **control d'aus**, un 36,7% de les empreses enquestades afirmen que van augmentar les actuacions d'aquest servei. Per a un 23,3% es van mantenir estables. Cal tenir present que la resta, un 40% d'empreses enquestades, no fan aquest tipus d'actuacions. De cada 10 empreses que va augmentar l'activitat de control d'aus, en 8 de cada 10 va créixer entre un 10% i un 25%, mentre que en 2 de cada 10 l'activitat va

pujar menys d'un 10%. Les empreses afirmen que aquest augment es va produir sobretot als grans nuclis urbans.

“Els serveis de control d'aus es manté en una tendència estable alcista, que possiblement es mantingui en els propers anys, a causa del canvi climàtic i la pujada de temperatures, que està causant canvis adaptatius a aquestes aus, així com acceleracions del cicle reproductiu”, explica el coordinador tècnic d'ADEPAP. Així mateix, “cada cop més trobem espècies d'aus invasores, com és el cas de la cotorra argentina, amb una alta capacitat d'adaptació als nostres entorns”, afegeix Luis Lozano.

En relació a l'any anterior, el 2022 es va mantenir estable la demanda d'actuacions de **control de legionel·la** per a la majoria de les empreses enquestades. Només per a un 6,7% van augmentar. Cal tenir en compte que el 56,7% de les empreses que han respost l'enquesta no fan actuacions d'aquest tipus. En el 66,7% dels pocs casos en què va augmentar la demanda d'actuacions en aquest àmbit, ho va fer entre un 10% i un 25%. En el 33,3% restant la demanda va augmentar menys d'un 10%. Aquestes noves actuacions s'han concentrat sobretot en sistemes de distribució d'aigua sanitària i en equips de refredament d'aigua evaporatius (torres de refrigeració, condensadors evaporatius).

Cal tenir present que el **control de legionel·la** ha de ser present obligatòriament en els plans de salut ambiental i de prevenció de totes aquelles empreses i organismes que disposin sistemes de distribució d'aigua sanitària i en equips de refredament d'aigua evaporatius. A més, explica Quim Sendra, “els serveis i tractaments de legionel·la actualment viuen un moment de transició a causa de la publicació al juliol del Reial decret 487/2022, de 21 de juny, pel qual s'estableixen els requisits sanitaris per a la prevenció i el control de la legionel·losi”. Això implicarà, “durant aquest any 2023, un augment de les freqüències dels tractaments i anàlisi, segons recull aquest Reial Decret, tenint en compte que l'entrada en vigor és el 2023 per a alguns dels articles de la nova normativa i el 2024 per a d'altres”.

Per a la majoria de les empreses enquestades (en un 53,3% dels casos), l'any 2022 les **actuacions de desinfecció en general** van disminuir en relació al 2021, mentre que es van mantenir estables per al 23,3% de les empreses. El 23,3% restant de les empreses enquestades no fan activitat de desinfecció. És força significatiu que per al 30,8% de les que fan desinfeccions l'activitat es va reduir entre el 75% i el 100%.

Del total de desinfeccions dutes a terme per les empreses enquestades i que ofereixen aquest servei, **en la majoria dels casos (en un 75% de les empreses), les desinfeccions de covid-19 només van suposar un 10% de l'activitat total de desinfecció**. Per al 16,7% de les empreses, en canvi, les desinfeccions de covid-19 van suposar entre el 50% i un 100% de l'activitat total de desinfecció. En relació a l'any anterior, el 2022 la demanda de desinfeccions de covid-19 va disminuir per al 66,7% de les empreses que fan aquest servei, mentre que per a un 6,7% es van mantenir estables.

D'entre el tipus d'instal·lacions en què es van mantenir les actuacions de desinfecció per covid-19 destaquen les residències de gent gran, els equipaments municipals i els equipaments de salut.

“És realment significativa la reducció de la demanda d'aquestes actuacions, que va ser de més del 50% per a gairebé 8 de cada 10 empreses que fan desinfeccions de covid-19”, afirma Quim Sendra. “És obvi que la millora de les condicions en relació a la pandèmia (mesures preventives, vacunes, etc.) ha disminuït el ritme de transmissió de la malaltia, n'han baixat els casos, i els símptomes són més lleus, i això fa que hagi disminuït aquest servei”.

El president d'ADEPAP recorda, però, que “cal no abaixar la guàrdia pel que fa a les desinfeccions en general, que són bàsiques per a la prevenció no només de la covid-19, sinó també de moltes malalties transmeses per virus, fongs i bacteris”.

Sendra també recorda que totes les actuacions de salut ambiental, ja siguin en l'àmbit del control de plagues, de legionel·la o les desinfeccions, han de ser realitzades pels professionals especialitzats i acreditats a tal efecte per tal de garantir l'eficiència i la seguretat.

Nota: en l'informe de l'enquesta sobre l'evolució d'activitat de salut ambiental d'ADEPAP 2022 es poden veure els resultats complets.

Sobre ADEPAP _ ADEPAP és l'associació catalana de professionals de la salut ambiental, amb el focus en la desinfecció i el control de plagues a Catalunya, i té com a objectius principals professionalitzar, formar i fer conèixer el sector a la societat en general, tenint sempre presents les regulacions i normatives, que han evolucionat de manera substancial. ADEPAP és l'associació que agrupa el 80% de les empreses que es dediquen al control de plagues i desinfecció al territori català, i és la representant del sector amb l'Administració pública i la societat civil a Catalunya. Els seus inicis es remunten a l'any 1977, essent l'associació del seu àmbit més antiga de l'estat espanyol.

Barcelona, 16 de març del 2023

Per a més informació, declaracions o entrevistes, podeu contactar amb **Míriam Riera +34 695 179 803** miriam.riera@efectivacomunicacio.com